

Облікова картка НДДКР

Державний обліковий номер: 0221U103491

Державний реєстраційний номер: 0116U001168

Відкрита

Дата реєстрації: 21-02-2021

1. Етапи виконання

Номер етапу: 3

Назва етапу: Комплексна оцінка сучасних сортів складного міжвидового походження – як донорів ознак стійкості.

Початок етапу: 01-2018

Закінчення етапу: 12-2018

Вид звітнього документа: Проміжний звіт

2. Виконавець

Назва організації: Національний науковий центр "Інститут виноградарства і виноробства імені В. Є. Таїрова"

Код ЄДРПОУ/ІПН: 05431532

Підпорядкованість: Національна академія аграрних наук України

Адреса: вул. 40-річчя Перемоги, буд. 27, смт. Таїрове, Овідіопольський р-н., Одеська обл., 65496, Україна

Телефон: 380487404456

3. Власник результатів НДДКР (продукції)

Назва організації: Національний науковий центр "Інститут виноградарства і виноробства імені В. Є. Таїрова"

Код ЄДРПОУ/ІПН: 05431532

Адреса: вул. 40-річчя Перемоги, буд. 27, смт. Таїрове, Овідіопольський р-н., Одеська обл., 65496, Україна

Підпорядкованість: Національна академія аграрних наук України

Телефон: 380487404456

4. Джерела та напрями фінансування

Підстава для проведення робіт: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

КПКВК: 6591060

Напрямок фінансування: 2.1 - фундаментальні дослідження

Джерела фінансування

Джерело фінансування: 7713 - кошти держбюджету

Фактичний обсяг фінансування за звітний етап: 210.000 тис. грн.

5. Науково-технічна робота

Назва роботи (укр)

Розробка методичних засад виділення та використання сортів джерел та донорів ознак високого рівня адаптивності винограду у сучасному селекційному процесі

Назва роботи (англ)

Development of methodological basis of selection and using of the high level grape adaptability donor varieties in the modern breeding process.

Реферат (укр)

Періодичні кліматичні коливання на фоні постійних змін вимог споживачів та виробників виноградарської продукції спонукають селекціонерів до постійного оновлення та вдосконалення сортименту винограду у світі. Вихід на міжнародний ринок на сьогодні можливий лише з генотипами, що здатні стабільно забезпечити високоякісною, екологічно чистою та ексклюзивною продукцією. Комплексна всебічна оцінка нових інтродукованих сортів дасть змогу виділити кращі для умов північного Причорномор'я та використати їх як батьківський компонент у схрещуваннях. У колекції ННЦ «ІВіВ ім. В. Є. Таїрова» на сьогодні більше 700 сортотразків, як класичних внутрішньовидових, так і складного міжвидового походження. Багато з них залучалися і залучаються до селекційного процесу. Відомо, що серед видів *Vitis* вид *vinifera* має найнижчий адаптивний потенціал. Тому як потенційні сорти-донори ознак адаптивності до уваги беруться складні міжвидові генотипи, що у своїй розрахунковій генетичній формулі містять декілька видів *Vitis*. Розщеплення та мінливість ознак у потомстві таких несталих генних структур і може дати бажану комбінацію генів, а отже і рівень показників адаптивності. Дослідження рівня прояву цінних ознак у майбутніх батьківських сортів за допомогою методу генетичного аналізу, порівняння отриманих результатів із даними фенологічних, агробіологічних та імунологічних спостережень у польових умовах, дозволить виявити генетичну обумовленість ознак та визначити перспективність сорту для подальшого використання у селекційному процесі та повніше використовувати різноманіття та потенціальні можливості складних міжвидових гібридів. Основною метою досліджень є створення науково-методичних засад щодо виявлення та можливості наслідування рівня прояву адаптивних властивостей на основі аллохтонних та автохтонних сортів та клонів винограду.

Реферат (англ)

Periodic climatic fluctuations against the backdrop of constant changes in the demands of consumers and producers of wine products encourage breeders to constantly update and improve the variety of grapes in the world. Entry into the international market today is only possible with genotypes that are able to consistently provide high quality, environmentally friendly and exclusive products. A comprehensive, comprehensive evaluation of new introduced varieties will help highlight the best for conditions the Northern Black Sea Coast and use them as a parent component in crossbreeding. In the collection of NSC "V.Ye. Tairov Institute of Viticulture and Wine-making" for today more than 700 varieties, both classical intraspecific and complex interspecific origin. Many of them are involved and involved in the breeding process. Among *Vitis* species, *vinifera* species have the lowest adaptive potential. Therefore, as potential donor varieties of adaptability traits, complex interspecific genotypes are taken into account, which include several *Vitis* species in their calculated genetic formula. Cleavage and variability of traits in the offspring of such non-permanent gene structures can give the desired combination of genes and therefore the level of adaptability. Investigation of the level of manifestation of valuable traits in future parental varieties using the method of genetic analysis, comparing the results of phenological, agrobiological and immunological observations in the field, will allow to identify the genetic conditionality of traits and to determine the prospects of variety for further use and breeding the potential of complex interspecific hybrids. The main purpose of the research is to create scientific and methodological foundations for the detection and possibility of imitation of the level of manifestation of adaptive properties on the basis of allochthonous and autochthonous varieties and clones of grapes.

Індекс УДК: 634.8, 634.835.1:57.2:581.522.4

Коди тематичних рубрик НТІ: 68.35.55

6. Науково-технічна продукція (НТП)

НТП 1

Назва продукції (укр): База даних сортів складного походження з високим рівнем адаптивності.

Назва продукції (англ): Database of varieties of complex origin with a high level of adaptability.

Очікувані результати: Поліпшення якості продукції

Галузь застосування: виноградарсько-виноробна галузь

Опис продукції (укр): Комплексна оцінка сучасних сортів складного міжвидового походження – як донорів ознак стійкості. Поповнення ознакової колекції.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Створення принципово нової продукції (матеріалів, технологій тощо) для забезпечення експортного потенціалу та заміщенню імпорту, Підвищення продуктивності праці

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР, Дослідний зразок

Впровадження НТП: Не впроваджено

Строки впровадження: 01.201812.2018

Виробник продукції: ННЦ "ІВіВ ім. В.Є. Таїрова"

Споживачі продукції: виноградарські господарства різних форм власності

Перспективні ринки: український ринок продуктів виноградарства

Права інтелектуальної власності: В Україні

Форми та умови передачі продукції: Продаж продукції

7. Бібліографічний опис

Скрипник В.В., Ковальова І. А., Герус Л. В. Оцінка рівня прояву ознак технологічності та адаптивності перспективних інтродукованих безнасісних генотипів і гібридних популяцій власної селекції. Міжвідомчий тематичний науковий збірник «Виноградарство і виноробство» №55: Одеса, 2018. С. 127-15.

8. Звітна документація

Кількість сторінок в звіті: 16

Мова звіту: Українська

Кількість файлів у звіті: 1

9. Заключні відомості

Перелік осіб-виконавців

Герус Людмила Василівна (к. с.-г. н.)

Джуманазарова Софія Петрівна

Ковальова Ірина Анатоліївна (к. с.-г. н.)

Мулюкіна Ніна Анатоліївна (д. с.-г. н., с.н.с., член-кор.)

Сапожнікова Марія Олександрівна

Скрипник В'ячеслав Вікторович

Федоренко Марина Григорівна

Керівник організації:

Власов Вячеслав Всеволодович (д. с.-г. н., акад.)

Керівники роботи:

Ковальова Ірина Анатоліївна (к. с.-г. н.)

**Керівник відділу реєстрації наукової діяльності
УкрІНТЕІ**

Юрченко Т.А.